

JÖNKÖPING UNIVERSITY
School of Education and Communication

UTBILDNINGSPLAN
**Ämneslärarprogrammet med inriktning mot
gymnasieskolan (Sh), 300 högskolepoäng**

Gäller fr.o.m.: 2024-08-19

UTBILDNINGSPLAN

Ämneslärarprogrammet med inriktning mot gymnasieskolan (Sh), 300 högskolepoäng

Teacher Education for Upper Secondary Education (Ci), 300 credits

---

Programkod:	LASH2	Gäller fr.o.m.:	2024-08-19
Fastställd av:	VD 2022-03-01	Utbildningsnivå:	Grundnivå och avancerad nivå
Reviderad av:	VD 2024-03-07		
Version:	4		

Examensbenämning

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan

Degree of Master of Science in Upper Secondary Education

Programbeskrivning

Läroutbildningen är en akademisk professionsutbildning. Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, främja ett vetenskapligt förhållningssätt samt förbereda för en kommande yrkesutövning och fortsatt professionell utveckling. Utbildningen omfattar 300 högskolepoäng och examen avläggs på avancerad nivå.

Utbildningen riktar sig mot undervisning i gymnasieskolan i två valda skolämnen. Utbildningen innehåller ämnesstudier, där studenten väljer ämneskombination. Studenten läser 120 högskolepoäng i ett ämne och 90 högskolepoäng i ytterligare ett ämne. I programmet ingår verksamhetsförlagd utbildning, 30 högskolepoäng samt kurser inom utbildningsvetenskaplig kärna, 60 högskolepoäng.

Ämneslärarprogrammets uppläggning och innehåll syftar till att möta de krav och uppnå de mål som anges i högskoleförordningen (1993:100, bilaga 2 med senaste ändringen) samt i förordning om utbildning till lärare och förskollärare (2021:1335 med senaste ändring).

Mål

För ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan ska studenten:

Kunskap och förståelse

- visa sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete
- visa sådana kunskaper i didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser samt visa kännedom om vuxnas lärande,
- visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen,
- visa sådan kunskap om barns och ungdomars utveckling, lärande, behov och förutsättningar som krävs för den verksamhet som utbildningen avser,

- visa kunskap om och förståelse för sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- visa kunskap om skolväsendets organisation, relevanta styrdokument, läroplansteori och olika pedagogisk-didaktiska perspektiv samt visa kännedom om skolväsendets historia, och
- visa fördjupad kunskap om bedömning och betygssättning

Färdighet och förmåga

- visa fördjupad förmåga att skapa förutsättningar för alla elever att lära och utvecklas,
- visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik,
- visa förmåga att ta till vara elevers kunskaper och erfarenheter för att stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser,
- visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra tillgodose elevers behov av specialpedagogiska insatser, inbegripet specialpedagogiska insatser för elever med neuropsykiatriska svårigheter,
- visa förmåga att observera, dokumentera och analysera elevers lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål och att informera och samarbeta med elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att kommunicera och förankra skolans värdegrund, inbegripet de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna,
- visa förmåga att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av elever,
- visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att kommunicera och reflektera kring frågor som rör identitet, sexualitet och relationer,
- visa kommunikativ förmåga i lyssnande, talande och skrivande till stöd för den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att använda och värdera läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg,
- visa förmåga att säkert och kritiskt använda digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten och att beakta betydelsen av olika mediers och digitala miljöers roll för denna, och
- visa förmåga att i den pedagogiska verksamheten utveckla färdigheter som är värdefulla för yrkesutövningen

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa självkännedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällseliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och utveckla sin kompetens i det pedagogiska arbetet

Innehåll

Utbildningen omfattar följande tre områden:

- utbildningsvetenskaplig kärna om 60 högskolepoäng
- verksamhetsförlagd utbildning om 30 högskolepoäng
- ämnes- och ämnesdidaktiska studier om 210 högskolepoäng

Utbildningsvetenskaplig kärna (UVK)

Den utbildningsvetenskapliga kärnan omfattar 60 högskolepoäng på såväl grund- som avancerad nivå. Studierna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan anknyter till kommande yrkesutövning och omfattar följande:

- skolväsendets historia, organisation och villkor samt skolans värdegrund, innefattande de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna
- läroplansteori och didaktik
- vetenskapsteori och forskningsmetodik
- utveckling, lärande och specialpedagogik
- sociala relationer, konflikthantering och ledarskap
- bedömning och betygsättning
- utvärdering och utvecklingsarbete

Verksamhetsförlagd utbildning (VFU)

VFU omfattar 30 högskolepoäng, och ska genomföras i en verksamhet som är relevant för studentens inriktning. 15 högskolepoäng riktas mot innehållet i den utbildningsvetenskapliga kärnan och 15 högskolepoäng mot ämnesstudierna.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Inom ämneslärarprogrammen med inriktning mot arbete i årskurs 7-9 vid Höskolan i Jönköping ges utbildningarna med följande ämnesfördjupningar:

Historia, Geografi, Religionsvetenskap och Samhällskunskap. Ämnen erbjuds med en reservation för lågt antal sökande och kan ställas in vid färre än 10 sökande.

Ämne 1 (Samhällskunskap) ska omfatta en fördjupning om 90 högskolepoäng och ämne 2 (möjligt ämne är Geografi, Historia eller Religionsvetenskap) ska omfatta 60 högskolepoäng. Ämnesstudierna ska ha en tydlig ämnesdidaktisk prägel och inkludera metodik.

Ämneslärarprogrammet innehåller två examensarbeten om 15 högskolepoäng vardera och skrivs inom ramen för ämnesstudierna. Examensarbetena styrs av examensmålen, vilket innebär en professionsanknytning och de bidrar till en vetenskaplig förståelse, förberedelser inför yrket och kunskapsutveckling inom ämnesteori och ämnesdidaktik.

Programöversikt med kursförteckning

Termin 1: Utbildningsvetenskaplig kärna och verksamhetsförlagd utbildning

Förskola, skola och läraryrke på vetenskaplig grund för ämneslärare (UVK) 10,5 hp

Verksamhetsförlagd utbildning I för ämneslärare (VFU), 4,5 hp

Lärande och utveckling för ämneslärare (UVK), 7,5 hp

Vetenskapliga perspektiv och metoder för ämneslärare (UVK), 7,5 hp

Termin 2 - 3: Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Ämne 1, Samhällskunskap för ämneslärare I, 30 hp

Ämne 1, Samhällskunskap för ämneslärare II, 30 hp

Termin 4 - 5: Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Ämne 2, Kurs I, 30 hp

Ämne 2, Kurs II, 30 hp

Termin 6: Utbildningsvetenskaplig kärna och verksamhetsförlagd utbildning

Verksamhetsförlagd utbildning II för ämneslärare (VFU), 7,5 hp
Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap för ämneslärare (UVK), 7,5 hp
Verksamhetsförlagd utbildning III för ämneslärare (VFU), 7,5 hp
Specialpedagogik för ämneslärare (UVK), 7,5 hp

Termin 7: Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Ämne 1, Samhällskunskap för ämneslärare III, 30 hp

Termin 8: Ämne- och ämnesdidaktiska studier

Ämne 2, Kurs IIIa, 15 hp

Ämne 2, Kurs IIIb, 15 hp

Termin 9: Utbildningsvetenskaplig kärna och verksamhetsförlagd utbildning

Bedömning och betygssättning för ämneslärare (UVK), 7,5 hp
Utvärdering och utveckling för ämneslärare (UVK), 4,5 hp
Verksamhetsförlagd utbildning IV för ämneslärare (VFU), 10,5 hp
Skolans uppdrag och lärarens profession i ett föränderligt samhälle för ämneslärare (UVK), 7,5 hp

Termin 10: Ämne- och ämnesdidaktiska studier

Ämne 1, Samhällskunskap för ämneslärare IVa, 15 hp

Ämne 1, Samhällskunskap för ämneslärare IVb, 15 hp

Viss omflyttning och förändring av kurser kan ske så länge det inte påverkar utbildningens innehåll och progression.

Undervisning och examination

För varje kurs i utbildningen finns en särskild kursplan som är ett juridiskt bindande dokument. Undervisnings- och examinationsformerna för de kurser som ges inom utbildningen framgår av kursplanerna.

Närmare bestämmelser och information om examination och betygssättning återfinns i Bestämmelser och riktlinjer för utbildning vid Jönköping University (BRJU) i respektive kursplan samt respektive studieguide.

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet samt Historia 1b eller 1a1+1a2, Matematik 2a, 2b eller 2c, Samhällskunskap 1b eller 1a1+1a2, Engelska 6, Svenska 3 eller Svenska som andraspråk 3 eller motsvarande kunskaper.

Tillgodoräknande

En student som gått igenom delar av högskoleutbildning med godkända resultat vid någon annan svensk eller utländsk högskola, eller har inhämtat motsvarande kunskaper och färdigheter på annat sätt, kan efter prövning få detta tillgodoräknat inom ramen för utbildningen. Efter framställan av studenten, innehållande nödvändig dokumentation, fattas beslut om tillgodoräknande kan ske.

Villkor för fortsatta studier

Särskilda förkunskapskrav inom utbildningen anges i respektive kursplan.

Examenskrav

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan avläggs på avancerad nivå och uppnås efter att studenten har fullgjort kursfordringar om 300, eller när så krävs, 330 högskolepoäng och i övrigt uppfyller kraven för ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i enlighet med Högskoleförordningens examensordning (Högskoleförordningen 1993:100, bilaga 2).

Utbildningen ska omfatta en fördjupning om 120 högskolepoäng i relevant ämne eller ämnesområde och en fördjupning om 90 högskolepoäng. När svenska, samhällskunskap eller musik ingår krävs dock alltid 120 högskolepoäng i dessa ämnen.

Inriktningen ges med ämneskombination i Engelska, Historia, Religionskunskap eller Matematik. För att vara behörig till Matematik som andraämne krävs minst godkänt betyg i Matematik 4 eller Matematik D. Om särskilda skäl föreligger kan andra ämneskombinationer godtas.

Kurserna inom programmet (se kursförteckning) ska vara genomförda med godkänt resultat. Även andra kurser med liknande innehåll och omfattning kan efter särskilt beslut ingå i examen (se Tillgodoräknande).

Övrigt

Studieuppehåll

Studenter som har antagits till ett program har platsgaranti på de kurser som ingår i programmet, eller motsvarande kurser, under den tid som motsvarar normal studietid på programmet. En student kan beviljas studieuppehåll om skäl finns. En student som fått studieuppehåll har rätt att återuppta studierna efter uppehållstidens utgång med samma garanti för plats som gällde före studieuppehållet men med reservation för att ändringar av utbildnings- och kursplaner kan genomföras under uppehållstiden.

Utlandsstudier

Högskolan för lärande och kommunikation har flera utbyten med utländska universitet och högskolor. I utbildningen finns möjlighet att förlägga ämnesstudier och VFU utomlands vid något av lärosätets partneruniversitet.